

Ilomantsin kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kansanedustaja Hannu Hoskonen ja Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraaliluutnantti Jukka Pennanen laskivat sankarihautausmaan muistomerkillä seppeleen.

Talvisodan viestiä etsimässä

Maavoimien kirkollinen työ järjesti maaliskuun ensimmäisenä päivänä Ilomantsissa koulutusta-pahtuman teemalla "Sodan viesti meille tänään." Tilaisuuteen oli kutsuttu sotilasläänien kirkollisesta työstä vastaavia pappeja sekä virassa olevia ja evp. esiupseereita maakunnasta ja hieman kauempaakin. Asiantuntijaluentoja reissulla pitivät professori Pasi Kesseli aiheesta "Talvisodan suomalainen taktiikka" sekä eversti evp. Pekka Ripatti Kol-

laan taistelujen viime vaiheesta. Paikallisena järjestäjänä häiri sotilaspastori Juha Eklund. Asiantuntijana talvisodan autenttisilla taistelupaikoilla suoritetuissa maastokatselmuksissa toimi evp. ylijarvartija ja Ilomantsin sotahistorian tietopankki Viljo Vestman. Hiihtolenkillä Taivallammen taistelujen maastoissa pyörähti myös Itä-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraaliluutnantti Jukka Pennanen.

- Päivä on ollut kerrassaan upea. Sotahistoria on aina ollut sydäntä lähellä, kun sekä isä että äiti ovat talvisodan veteraaneja, komentaja kertoi.

Kenraaliluutnantti totesi päivän mittaan saaneen myös uutta yksityiskohtaista tietoa.

- Esimerkiksi miten, missä kohtaa ja minkälaisessa tilanteessa Määttäsen Onni on haavoittunut. Ja esimerkiksi kuinka pienillä etäisyyksillä kaikki varsinaiset taistelut ovat tapahtuneet. Täälläkin on kymmeniä kilometrejä viivytetty, mutta varsinaisissa taisteluissa on aina kuitenkin kysymys sadoista metreistä, korkeintaan parista kilometristä, Pennanen pohti.

Sotilasläänin komentajan terveiset niin varusmiespalvelustaan suorittaville asevelvollisille kuin reserviläisillekin oli, että tämä on ollut oikea talvisodan 70-vuotis-muistelun vuosi.

- Nyt on palattu takaisin talveen. Aika moni suomalainen sotilas ja reserviläinen on saanut sitä tärkeää hiihtokoulutusta. Minusta se on tämän vuoden iso juttu. Pennanen muistutti, että vaikka kaiken aikaa puhutaan varusmies-huonosta kunnosta, niin kuitenkin 80 prosenttia suorittaa Suomen yleisen asevelvollisuuden.

- Meillä on valtava määrä upeita nuoria miehiä ja joukossa tietysti jonkin verran naisiakin, jotka suorittaa asepalveluksen. Ja se on Euroopassa tällä hetkellä ainutlaatuisia. Missään muualla ei tällaisiin prosentteihin pystytä. Meidän pitäisi olla siitä ylpeitä, sanoo kenraaliluutnantti Jukka Pennanen.

ARMAS HÄRKÖNEN

Talvisodan viimeiset päivät

Suomalaiset napsauttivat aseidensa varmistimet päälle 13. päivänä maaliskuuta 1940 kello 11 mennessä. Puna-armeijan huomattavasti suurempaa sotakoneistoa ei saatu niin äkkiä pysäytettyä. Tykit paukkuivat monilla taistelutantereilla vielä määrärajan jälkeenkin. Mutta vielä maaliskuun 12. päivänä 1940 sotapäiväkirjassa selvitetään ilomantsilaisten joukkojen sijoittelua. Esimerkiksi Osasto Julkunen oli pari päivää aikaisemmin saanut nimen 2. Erillinen Sissikomppania ja osasto oli siirtynyt Käenkoskelle. Sissikomppaniaan oli liitetty myös noin 70 miestä käsittävä Osasto Kapanen.

Aamulla Osasto Julkunen ilmoitti yön sujuneen rauhallisesti. - Partio löytänyt muutamasta mökistä puolihassahtaneen miehen, joka on ollut siellä sodan alusta alkaen. Nyt aamulla lensi vihollisen tiedustelukone yläpuolellamme noin 500 metrin korkeudella.

Kallioniemessä puolustanut III/JR 41 oli tehnyt tiedustelu-töitä joissa oli selvinnyt, että maaliskuun 5. päivän aamulla suoritettussa hyökkäysyrityksessä oli lumivallin takana Koita-joen itäpuolella vaaninut noin pataljoonan suuruisen (780 sotilasta) vihollisosasto.

Piikkilankaesteen läpi päässeet, kymmenmiehisen iskuryhmän tuhonnut konepistoolimies oli tehnyt siis varsinaisen urotyön. - Vihollinen ampui tykkituloita Kallioniemeen koko päivän ajan.

Pataljoonalle siirtokäskey

Maaliskuun 13. päivänä jo kello 00.30 tuli esikuntapäällikkö R. Stackelbergiltä määräys, että

tilanne IV Armeijankunnan alueella vaatii, että yksi pataljoona irrotetaan Osasto A:sta ja siirretään aamuyön aikana pitkin maantietä Ilomantsi - Värtsilä - Soanlahti - Muuanto - Purtsosenvaaran maastoon, jossa se alistetaan 12. Divisioonan komentajalle. Pataljoonan kokoonpanoksi määrättiin muun muassa esikunta, esikuntakomppania, kolme konekiväärikomppaniaa ja kolme kranaatinheitintä. Lisäksi huoltoon eli töpinään määrättiin 30 hevosta ajoneuvoineen. Mukaan piti ottaa teltat, neljä kappaletta kenttäkeittiötä, kolmen päivän muona ja tietenkin runsaasti ampumatarvikkeita.

- Siirto tapahtuu autokuljetuksessa. Lähtö tapahtuu kello kolmesta alkaen neljän auton ryhmässä neljän minuutin väliajoin. Matka arvioidaan 150 kilometriksi, keskimääräinen nopeus 25 kilometriä tunnissa. Etupää määräraikassa viimeistään kello 9, viimeiset autot kello 10.30, olivat tarkat ohjeet. Kello 04.50 E/RT ilmoitti Päämajan tiedottaneen, että "rauhasta lienee sovittu". - Pataljoonien esikunnista on soitettu komppanioihin ja kehoitettu suureen valppauteen.

Aset vaikenavat

Vielä kello kahdeksan aikoihin oli sekä puolustajien että hyökkääjien tykkiasemissa niin sanotusti "täysi rähinä" päällä. - Suoritettiin vaikutusammunta Parissavaaran kylään sekä siitä koilliseen johtavan tien molemmin puolin. Maaston kaltevuuden takia ei saavutettua vaikutusta voitu tähystää kokonaan. Kylän etuosassa totesim-

me vihollisen kiireesti pyrkivän metsän suojaan. Ammukset räjähtivät sataprosenttisesti, raportoi 5./II/KTR 14. Kello 8.20 tuli puhelinsanoma E/RT:stä:

- Rauha solmittu. Vihollisuudet lopetettava kello 11.

Jalkaväkirykmentti 41 III pataljoonan 1. komppanian joukkueenjohtaja vänrikki Viljo Holopainen otti eversti Sainion lähettämän sanoman Kallioniemessä vastaan kello 8.30.

"Rauha solmittu Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Vihollisuudet lopetettava 13.3.1940 kello 11.00 Suomen aikaa. Tämä tiedotettava kaikille alaisillenne joukoille, myös pienimmille tiedustelu- ja etuvartio-osastoille. Lähemmät määräykset myöhemmin. Yllä oleva otettava rauhallisesti ja äänettömästi. Ei mielenosoituksia." Suomalaiset lopettivat Kallioniemen suunnassa tykistötulensa kello 10.30.

- Ilmoitus sodan loppumisesta oli meille täydellinen yllätys. Se pani epäilemään, voiko se olla totta. Ja jos on, niin kyselemään menikö viesti myös viholliselle. Varsinkin, kun se kymmenen tienoilla aloitti meitä kohti kii-vaan tykkitulon. Miltei jokaisella oli ajatus, miten tästä helvetistä selviää hengissä. Ettei ainakaan enää...

- Muuan ryhmänjohtaja arveli, että vihollinen kevensi ammusvarastoaan. Tulitus päättyi kutakuinkin yhdeltätoista, eli neljännestunti yli sovitun vihollisuuksien lopettamisajan, kertoo Viljo Holopainen. Koettelemusten ja kärsimysten 105 sodan päivää olivat ohitse.

ARMAS HÄRKÖNEN

SAVO-KARJALAN ERISTYS JA SANEERAUS OY

Peltisepänpolku 2, 80400 Ylämylly, puh. 013 851 841, matkapuh. 0400 373 048

HOTELLI-RAVINTOLA

Mutakatti

83700 Polvijärvi

Puh. (013) 631 311

FYSIKAALINEN HOITOLAITOS KUNTOASEMA

Metsätalo, 83700 POLVIJÄRVI

Puh. 013-631 646

Liperin Hautaus- ja Kukkapalvelu Pesonen Oy

Keskustie 2, 83100 Liperi, p. (013) 651 193

MAANRAKENNUS VIHERRAKENNUS KIVITYÖT www.viherrakenneoy.fi

KONE JA TARVIKE MIKA LEPPÄNEN OY

Kummunkatu 16, Outokumpu puh. (013) 552 569 ma-pe 9-17
Polvijärventie 9, Polvijärvi puh. (013) 631 469 la 9-13
www.konejatarvike.com

ARVOA METSÄLLESI

karjalanmetsatilat.fi

AINA EDULLISTA AINA LAATUA

PIELISHERKKU (JUUKA) KIRKKOTIE 4

POLVIJÄRVI JÄÄSKELÄNTIE 2

CITYKUMPU (OUTOKUMPU) KUMMUNKATU 9

PALVELEMME: ark. klo 7.00-21.00
la klo 7.00-18.00
su klo 12.00-18.00